

Att uttrycka mig
Gustav Karlsson

Grundundersökning 3 poäng

HT 2006
Järn & Stål / Offentlig gestaltning

Innehåll

Innehållsförteckning	3
Inledning	4
Sammanfattning	4
Bakgrund	5
syfte	5
Mål	5
Frågor	5
Metod	6
Uppläggnig och genomförande	7
Resultat	7
Diskussion	8
Slutsats slutord	8
Bilder	9

Inledning

Jag känner ofta en meningslöshet i att skapa konst. Att skapa gör mig glad men jag tycker inte att min egen glädje är nog meningsfull. Att göra andra människor glada skulle vara mer meningsfullt. Jag definierar ofta meningsfullhet utifrån ett kollektiv av människor. Gruppen är meningsfull, vi tillsammans gör livet värt att leva. Utan alla er andra skulle jag inte vara någonting.

Sammanfattning

Under några veckors tid har jag undersökt nya vägar att gå under konstens stora paraply. Jag ville testa att kombinera det bästa av två världar, å ena sidan konceptuell kommunicerande konst, å andra sidan hantverk och estetik. Jag har länge funderat på hur dessa båda skulle kunna generera nya värden som konsten respektive hantverket har missat. Jag kan inte påstå att jag har hittat något bra sätt att kombinera dem på men jag har undersökt en väg och med utgångspunkt från det dragit vissa slutsatser.

Bakgrund

Många konstnärer har använt sin konst till att förändra världen, det vill jag också göra. Jag tror att jag genom att ladda mina verk med värderingar och åsikter faktiskt kan göra världen till en bättre plats. Jag vill att min konst ska kommunicera sånt som jag annars inte kan få fram på ett lämpligt sätt. Inom konsthantverk finns möjligheten att kombinera det fysiska skapandet med det intellektuella skapandet. De olika skapandeformerna påverkar och utvecklar varandra och gör att ett mycket intressant verk kan uppstå. Detta verk bör kunna bli ett intryck hos en betraktare.

Syfte

Att få större insikt i ett arbetssätt där det är möjligt att uttrycka sig eller medvetet kommunicera genom tekniken varmsmide.

Att utveckla ett förhållningssätt där teknik och budskap tillsammans ger konstnärliga värden. Att undersöka KHs möjligheter i ett bredare konstnärligt perspektiv.

Mål

Att tillverka ett föremål som kommunicerar ett från början valt budskap.

Frågor

- Vad skulle jag vilja eller kunna förändra här i världen?
- Hur kan jag få världen att lyssna på vad jag har att säga?
- Hur ordgrant kan jag kommunicera utan att använda ord?
- Hur lämpligt är det att använda sig av smide som utgångspunkt i ett sådant påstående?

Metod

Jag började med att bestämma ett ämne som är djupt rotat i min personlighet. Något som på ett känslomässigt och praktiskt sätt har format vem jag är idag. Jag hoppades att det skulle ge mig möjlighet att engagera många av de kreativa processer som finns inom mig. Jag använde mig av mindmap och skrev listor över olika påståenden. Ämnet jag slutligen valde var min dagistid.

Sedan skissade jag på papper med penna och testade olika idéer. Jag gjorde en relativt stor mängd idéskisser, gav mig inte förens den dag jag hade en bra idé. Bra bedömdes utifrån: Tydlighet i budskap för betraktare, originalitet, hur troget till min känsla det är och hur intressant det är att uttrycka inom tekniken varmsmide. Det blev ett fågelbo eller ett rede. Fågelboet är en bra och tydlig symbol för trygghet och uppväxt. Redet har en inneslutande och självklar ömhet i sig, jag tänker förstöra den känslan men behålla symbolen. På så vis vill jag få så stor tydlighet att en titel som t ex "Min dagistid" räcker för att man ska förstå hur svårt vissa barn har det på dagis.

När idén var formulerad började jag undersöka tekniken varmsmidets möjligheter att på bästa sätt gestalta den, detta genom materialundersökningar, teckning, modellbygge och teknikundersökningar. Jag försökte utnyttja materialets fulla potential, jag tänkte speciellt på plasticitet, yta, representation, dimensioner, komposition, färg, teknik, möten, ingrepp och säkert andra saker också. Det föremål jag slutligen skulle presentera fick begränsningen att hålla sig runt en kubikfot i volym.

Mitt största problem blev att hålla kvar tydligheten i det budskap jag formulerat. Jag upptäckte problemen med att vara för tydlig, det är inte så kul att se en form som skriver en på näsan. Det visade sig att symbolen inte ses som så självklar som jag tyckte heller. Så här i efterhand är jag tveksam till hur lämpligt det är att först bestämma ett budskap, sedan en symbol och sist en form. Arbetet blev segt och oinspirerande, jag tappade gnistan, det kändes inte alls så meningsfullt längre.

Jag tog ofta hjälp av mitt pm när jag arbetade. I relativt få ord hade jag lyckats formulera vad som skulle göras. Problemet var att jag inte har någon erfarenhet att arbeta konceptuellt, och att jag inte kände att jag kunde fråga någon heller. De problem jag som konceptuell konstnär kan stöta på fans helt enkelt inte med i min planering.

Uppläggning och genomförande

Jag delade upp arbetet i tre helt olika delar. Den första delen ägnade jag åt att fundera och gräva i mitt inre. Den andra gick åt till att formulera ett budskap. Jag undersökte budskapet delvis genom att sätta det i olika sammanhang delvis genom att ge olika delar olika vikt, här uppstod en stor mängd idéer att presentera budskapet på. Den sista delen ägnade jag åt att undersöka järnets möjlighet att gestalta och förstärka vad jag ville få fram.

De olika delarna var till stor del separerade från varandra. I del två beslutade jag att ett rede är det tydligaste sättet att förmedla budskapet på. I del tre ifrågasatte jag aldrig det, åtminstone inte så starkt att jag gjorde något åt det. Mot slutet blev jag tveksam till budskapets giltighet, jag upptäckte att min dagistid inte längre stör mig. Trots detta ville jag genomföra projektet. Det pm jag en gång skrev förändrades aldrig, det styrde upp hela projektet och fick mig att fortsätta. Jag tror egentligen att pm:et borde ha varit mer föränderligt. När jag upptäckte problemen med konceptuellt arbete borde jag ha förändrat metoderna.

Jag tror att det är lättare att ta till sig ett budskap av moralisk karaktär genom känslor. När det formuleras i ord blir det ofta dömande eller nedvärderande, det blir regler av det. Jag tror att världen skulle lyssna om jag med hantverkets och materialets hjälp skulle sprida budskapet. Men jag bör nog börja i det lilla, förändra den enskilda människan, peka på de vardagliga problemen. Idag går nästan alla barn på dagis, många barn blir mobbade på dagis eller i skolan. Sällan upptäcker föräldrarna det. Jag upptäckte att jag som före detta mobbad kan upplysa de vuxna föräldrarna om hur det kan vara. Genom att lägga vikt vid var i systemet problemet ligger kan föräldrarna kanske se lite tydligare. På så vis kan jag kanske hjälpa barn idag som inte blir sedda av sina föräldrar.

Resultat

Min slutsats är att jag inte klarar av att kommunicera ett i förväg bestämt budskap, inte särskilt ordagrant i alla fall. Jag upplevde aldrig att mina kunskaper inom tekniken varmsmide hjälpte mig. Visserligen avslutade jag verkstadsarbetet efter cirka tre veckor, men då hade det stått helt stilla i nästan en vecka. Om jag lagt ner mer tid hade jag kanske lyckats få fram mitt budskap, men eftersom jag började ifrågasätta själva poängen med att sprida det så kunde jag inte uppbringa energi nog att tragla vidare. Jag såg att för att komma vidare skulle jag behöva mycket mer tid och det skulle ändå inte bli vad jag ville, opretentiöst och tydligt. Idag är jag inte beredd att lägga den tiden, jag vill ju så gärna göra andra saker.

Diskussion

Den uppgift jag formulerade från början gick ut på att undersöka nya vägar och det har jag gjort. Under arbetets gång blev projektet mer och mer nischat. Den bana jag kom in på där symbolik och koncept spelade stor roll gillade jag inte. Jag blev hämmad och kunde aldrig riktigt uttrycka vad jag ville. I detta projekt har min brist på erfarenhet och okunskap i ämnet i kombination med brist på handledning gjort att jag hamnat helt fel. Mål och syfte i mitt pm har jag uppfyllt men de delmål jag satt upp och preciseringar av syftet som kan läsas här ovan har jag inte klarat av.

Jag känner att detta har varit en återvändsgränd. För att ta tag i problemet med kommunicerande verk måste jag börja i en annan ände. Hantverkets möjlighet att kommunicera utan ord ger inte så mycket när jag formulerar mitt budskap i ord och sedan översätter det till material. Jag har genom detta arbete blivit än mer övertygad om att i förmedlandet av en känsla är det känslan jag måste börja med. För mig måste materialet vara med och förändra och fördjupa tanken. Känslan måste ha sitt ursprung både i mig och i materialet.

Det största problem jag brottades med handlade om hur i all världen andra människor skulle kunna förstå och ta till sig av vad jag hade att säga. Tydligheten i budskapet och verkets originalitet blev mycket svåra att kombinera. Jag tror att ett budskap som är så rakt på sak formulerat har svårt att bli konstnärligt intressant. Själva idén måste få utvecklas på ett friare sätt om den ska kunna bli intressant. Jag tror inte att konsten är ett bra sätt att säga sånt som man kan säga i ord, det är ord bäst till. Konsten ska prata på ett mycket mer diskret och övertygande sätt.

En av de frågor jag ställt mig är vad som egentligen är meningsfullt. Att hjälpa andra är meningsfullt. Att hjärntvätta andra kanske inte är lika bra... vad är kommunikativ konst egentligen? En av de andra frågor som följt mig är om någonting egentligen är meningsfullt. Det kanske bara handlar om en ganska så ogrundad känsla som inte alls är motiverad. Är meningsfullhet verkligen något eftersträvansvärt?

Slutsats slutord

För att knyta ihop påsen kan jag säga att mitt intresse för skapande måste komma först. Jag kan inte göra något som bara "verkar vettigt", det måste finnas ett genuint intresse i mig för att jag ska orka ro i land när det blir tungt. Den här gången började jag i fel ände, jag började med en åsikt snarare än en fascination för något. Till nästa gång ska jag reda ut vad som egentligen är min vilja. Jag ska göra precis det där som jag egentligen alltid har velat göra. På så vis kommer jag säkert hamna i det kommunicerande till slut i alla fall.

Bilder

